

Анотація дисципліни

1. Назва курсу: **Гідрологія України**
2. Лектор: Клименко Валентина Григорівна, доцент
3. Статус: вибіркова дисципліна
4. Курс: 4, семестр 8 семестр
5. Загальна кількість академічних годин: 108, Лекції - 24, практичні заняття - 12, самостійна робота – 72 год.)
6. Кількість кредитів: 3
7. Попередні умови: загальне землезнавство, геологія, геоморфологія та палеонтологія, метеорологія і кліматологія, загальна гідрологія, екологія, картографія.

Стисла анотація:

Мета: вивчення гідрологічного режиму водних об'єктів, оцінка водно-ресурсного потенціалу України і екологічних проблем використання вод, а також водних ресурсів Харківської області

Спецкурс «Гідрологія України» міцно пов'язаний з практичними вимогами шкільної освіти при вивченні географії України, а також окремих розділів соціально-економічної географії, пов'язаних з використанням водних ресурсів.

Дисципліна складається з двох модулів:

Розділ 1. Річки України.

Тема 1. *Вступ.* Предмет і задачі курсу «Гідрологія України». Історія розвитку як науки, її перспективи. Гідрологічні об'єкти України: річки, озера, водосховища, ставки, болота, моря, підземні води. Основні напрямки і методи досліджень у гідрології України.

Тема 2. *Річки України.* Основні басейни річок України, їх гідрографічні характеристики.

Тема 3. Твердий стік річок, його характеристики. Мутність води.

Розділ 2. Озера, водосховища, болота та підземні води України.

Тема 4. *Озера і водосховища України.* Озера, ставки, водосховища, їх роль в житті суспільства і в природі. Загальна характеристика озер і водосховищ України.

Тема 5. *Болота України.* Типи боліт і розміщення їх по території. Основні характеристики боліт, їх використання. Роль боліт у природі України, екологічні проблеми боліт, їх охорона.

Тема 6. *Підземні води України.*

Розділ 3.

Тема 7. *Моря України.* Загальні характеристики Чорного і Азовського морів, їх особливості.

Тема 8. *Господарський комплекс України та його вплив на водні об'єкти.* Охорона вод.

Тема 9-10. Водно-ресурсний потенціал України. Проблеми водозабезпечення і якості вод. Еколого-географічна оцінка вод України, Харківщини. Рекомендації по поліпшенню якості та раціональному використанню вод.

Тема 11-12. Водний кодекс України. Гідрологічна освіта. *Висновки курсу.*

8. Форми організації контролю знань: лекції, лекції-диспути, практичні роботи, самостійна робота студентів, консультації, контрольні й тестові завдання
9. Навчально-методичне забезпечення:

- Клименко В.Г. Гідрологія України: Навчальний посібник для студентів-географів/ В.Г. Клименко. –Харків:ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010 . - 124 с.

- Клименко В.Г. Норма та мінливість стоку: Методична розробка для студентів географів /В.Г. Клименко, С.О. Кійко. – Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2010. – 14 с.

- Клименко В.Г. Гідрологія України/Практикум для студентів спеціальності «Географія»: навчально-методичний посібник. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015.-с. 201-239.

10. Мова викладання: українська

11. Список рекомендованої літератури:

Базова література

1. Вишневецький В.І. Річки і водойми України. Стан і використання: Монографія /В.І.Вишневецький. - К.: Віпол, 2000. - 376 с.
2. Горєв Л.М. Гідрохімія України/ Л.М. Горєв, В.І. Пелешенко, В.К. Хільчевський. - К.: Вища школа, 1995. - 307 с: іл.
3. Данилишин Б.М., Природно-ресурсний потенціал сталого розвитку України/ Б.М. Данилишин, С.Л. Дорогунцов, В.С. Міщенко В.С. і др. - К.: РВПС, 1999.-716 с.
4. Кукурудза СІ. Гідроекологічні проблеми суходолу.: Навчальний посібник / За ред. В.К. Хільчевського. - Львів: Світ, 1999. - 232 с: іл.
5. Хільчевський В.К. Водопостачання і водовідведення. Гідроекологічні аспекти/ В.К.Хільчевський. - К.: ВІД «Київський університет», 1999. -319 с.

Допоміжна література

1. Вишневецький П.Ф. Зливи і зливовий стік на Україні/ П.Ф.Вишневецький. - К.: Наукова думка, 1964.-291 с.
2. Водний кодекс України. - К.: Астрей, 2000. - 60 с.
3. Малі річки України: Довідник / За ред. А.В. Яцика. - К.: Урожай, 1991. -296 с.
4. Методика екологічної оцінки якості поверхневих вод за відповідними категоріями. Міжвідомчий керівний нормативний документ. - К., 1998.
5. Методика картографування екологічного стану поверхневих вод України за якістю води. / Л.Г. Руденко, В.П. Разов, В.М. Жукинський та ін. - К.: СИМВОЛЛ\ 1998. - 48 с.
6. Справочник по водним ресурсам / Под ред. Б.И.Стрельца. - К.: Урожай, 1987.-304 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Фонди Центральної наукової бібліотеки ХНУ ім. В.Н.Каразіна.
2. Фонд бібліотеки кафедри фізичної географії та картографії.
3. Мережа Інтернет.